

Kotona teetetyn työn kustannukset voi osittain vähentää verosta. Vähennys on henkilökohtainen. Vähennyksen enimmäismäärä on 1150 euroa ja omavastuu 100 euroa. Vähennys myönnetään sinä vuonna, jona palkka, palkan sivukulut tai työkorvaus on maksettu.

KUKA VÄHENNYKSEN SAA

Kotitalousvähennyksen saa henkilö, joka maksaa asunnossaan tehdystä tavanomaisesta kotitaloustyöstä tai asuntonsa kunnossapidosta taikka perusparannuksesta palkkaa tai työkorvausta. Työkorvaukseksi sanotaan yritykselle tai yrittäjänä toimivalle yksityiselle henkilölle sekä esimerkiksi yleishyödylliselle yhteisölle maksettua palkkiota.

Vähennystä ei myönnetä yhteisölle tai yritykselle. Vähennystä ei siten myönnetä myöskään asunto-osakeyhtiölle. Sen sijaan osakas tai hänen vuokralaisensa saa vähennyksen käyttämässään asunnossa tehdystä korjaustöistä, jotka asunto-osakeyhtiölain tai yhtiöjärjestyksen mukaan ovat osakkaan vastuulla.

KOTITALOUSVÄHENNYS PUOLISOILLE

Puolisoista 1150 euron vähennyksen voi saada kumpikin erikseen. Vähennys jaetaan puolisoille siten kuin he ovat sitä ennen verotuksen päättymistä vaatineet.

Jos vähennystä tai osaa siitä ei voi vähentää sitä vaatineen puolison veroista, loppuosa vähennetään toisen puolison veroista.

VÄHENNYKSEEN OIKEUTTAVAT KUSTANNUKSET

Vähentää saa 60 % arvonalisäverollisesta työkorvauksesta, jos työ on ostettu ennakkoperintärekisteriin merkityltä veronalaista toimintaa harjoittavalta yrittäjältä tai yritykseltä.

Yleishyödylliselle yhteisölle esim. urheilu- ja nuorisoseuralle tavanomaisesta kotitaloustyöstä tai hoiva- ja hoitotyöstä maksetusta työkorvauksesta saa myös vähentää 60 %.

Jos kotitalous on palkannut henkilön työsuhteeseen, vähentää saa vuodesta 2005 alkaen 30 % palkasta ja palkkaan liittyvät sivukulut.

Palkan sivukuluja ovat:

- työnantajan sosiaaliturvamaksu, 2,966 % palkasta
- pakollinen työeläkemaksu, LEL 22,7 % (alle 53 -vuotiaan työntekijän osuus on 4,6 % ja yli 53 -vuotiaan työntekijän osuus 5,8 %), TaEL 19,6 % (alle 53 -vuotiaan työntekijän osuus on 4,6 % ja yli 53 -vuotiaan työntekijän osuus 5,8 %),
- tapaturmavakuutusmaksu vaihtelee yhtiöittäin, keskimääräinen maksu on 1,1 %
- kotitaloustyönantajan työttömyysvakuutusmaksu, 0,7 % palkasta
- ryhmähenkivakuutusmaksu 0,08 % palkasta

Palkansaajan osuus työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksusta ei oikeuta vähennykseen. Laskuun sisältyvistä tavaroista ja matkakuluista ei myöskään saa vähennystä. Vähennystä ei saa myöskään työhön käytetyn koneen osuudesta.

VÄHENNYKSEN ENIMMÄISMÄÄRÄ

Kotitalousvähennyksen määrä on enintään 1150 euroa vuodessa. Vähennettävien kustannusten omavastuu on 100 euroa. Määrä on sama riippumatta siitä palkkaako kotitalous työhön henkilön vai ostaako se palvelun yritykseltä, yrittäjältä tai yleishyödylliseltä yhteisöltä.

Jos kotitalous ostaa palvelun, täyden vähennyksen saa noin 2083 euron suuruisilla kustannuksilla ($2083 \times 60 \% = 1249,80$) Omavastuu 100 euroa vähennetään 1249,80 eurosta, jolloin täyden vähennyksen enimmäismäärä on 1150 euroa.

Jos kotitalous palkkaa henkilön, täyden vähennyksen saa noin 2404 euron suuruisilla palkkakustannuksilla. Tarkkaan määrään vaikuttavat palkan sivukulut, jotka vaihtelevat tilanteesta riippuen.

Jos palkan sivukulut ovat 22 %, vähennys 2404 eurosta lasketaan seuraavasti: Palkan osuus 30 % x 2404 + sivukulujen osuus 22 % x 2404 = 1250 euroa. Tästä määrästä vähennetään omavastuu 100 euroa, jolloin täyden vähennyksen enimmäismäärä on 1150 euroa.

MILLAINEN TYÖ OIKEUTTAA VÄHENNYKSEEN

Vähennykseen oikeuttaa verovelvollisen kotona tai vapaa-ajan asunnossa tehty tavanomainen

- kotitalous- sekä
- hoiva- ja hoitotyö

Myös verovelvollisen omassa käytössä olevan asunnon ja vapaa-ajan asunnon kunnossapito- tai perusparannustyö oikeuttaa vähennykseen.

Vuoden 2005 alusta vähennyksen voi saada myös työstä, joka on tehty verovelvollisen, hänen puolisonsa tai edesmenneen puolisonsa vanhempien, ottovanhempien, kasvattivanhempien tai näiden suoraan ylenevässä polvessa olevien sukulaisten käyttämässä asunnossa. Vähennysoikeus koskee myös edellä mainittujen sukulaisten puolisoitten asunnossa tehtyä työtä.

KOTITALOUSTYÖ

Vähennykseen oikeuttavaa kotitaloustyötä on kodin ja pihan hoito kuten ruuanlaitto, siivous, pyykinpesu, silitys, muu vaatteiden huolto, kaupassa käynti, pihan hoito kuten nurmikon ja pensasaidan leikkaus, piha-alueen auraus sekä muu pihan puhtaana pito.

Vähennykseen oikeuttavaa kotitaloustyötä ei ole esimerkiksi suunnittelutyö tai huonekalujen verhoilu. Vähennykseen eivät oikeuta myöskään jätteiden kuljetus, likakaivon tyhjennys ja muuttopalvelut.

HOIVA- JA HOITOTYÖ

Tavanomaista hoiva- ja hoitotyötä on lasten, sairaiden, vammaisten ja vanhusten hoitaminen hoidettavan kotona. Työ voi olla esimerkiksi syöttämistä, pukemista, pesemistä sekä auttamista ulkoilussa ja muissa henkilökohtaisissa toiminnoissa.

Vähennykseen oikeuttavaa hoiva- ja hoitotyötä ei ole arvonlisäverolain 34–36 §:ssä tarkoitettu valvottu terveyden- ja sairaanhoitopalvelu, esimerkiksi lääkärin, hierojan, fysioterapeutin tai sairaanhoitajan tekemä työ. Kampajaan tai parturin palvelut eivät myöskään oikeuta vähennykseen.

ASUNNON JA VAPAA-AJAN ASUNNON KUNNOSSAPITO- JA PERUSPARANNUSTYÖ

Vähennykseen oikeuttaa omassa, vanhempien, isovanhempien ja appivanhempien käytössä olevan asunnon ja vapaa-ajan asunnon kunnossapito- ja perusparannustyö. Vähennysoikeus ei koske sijoitusasuntoa, jossa verovelvollinen ei samanaikaisesti asu. Vuokralainen saa kotitalousvähennyksen vuokraamansa asunnon kunnossapitotyön perusteella. Perusparannus- ja kunnossapitotyötä on esimerkiksi keittiön, kylpyhuoneen ja muiden huoneiden sekä sauna- ja kellaritilojen remontti mukaan lukien sähkö- ja putkityöt. Myös rakennusten maalaus ja muu ulkokunnostus sekä pihan laatoitus oikeuttavat vähennykseen.

Vähennykseen oikeuttavaa asunnon kunnossapitotyötä ei ole kodin koneiden ja laitteiden asennus, korjaus- ja huoltotyö. Jos kodin koneiden asennus esimerkiksi keittiöremontin yhteydessä on osa suurta korjausurakkaa, se voidaan katsoa osaksi korjaustyötä.

Uudisrakentaminen, jota on myös mm. asunnon laajentaminen, ei oikeuta vähennykseen.

VÄHENNYSTÄ EI SAA

Vähennystä ei saa, jos työn suorittava yritys tai yrittäjä ei kuulu ennakoperintärekisteriin tai jos työtä varten on saatu seuraavia tukia:

- omaishoidon tukea
- lasten kotihoidon tai yksityisen hoidon tukea (hoitorahaa, -lisää tai kunnallista korotusta)
- korjausavustusta valtion tai muun julkisyhteisön varoista
- työllistämistukea tai työnantajalle maksettavaa työmarkkinatukea (ns. starttiraha ei estä vähennystä)
- kunnan myöntämää sosiaali- ja terveydenhuollon palveluseteliä

Vähennystä ei saa myöskään jos korvaus työstä maksetaan muulle kuin yksityiselle henkilölle tai yritykselle. Esimerkiksi kotitalouden kunnalle kotihoidosta maksama korvaus ei oikeuta vähennyk-

seen. Kuitenkin yleishyödylliselle yhteisölle tavanomaisesta kotitaloustyöstä tai hoiva- ja hoitotyöstä maksettu korvaus oikeuttaa vähennykseen.

VÄHENNYSOIKEUDEN SELVITTÄMINEN

Vähennyksen saamiseksi maksajalla on oltava:

- työntekijän henkilö- ja osoitetiedot tai
- yrityksen Y -tunnus ja osoitetiedot
- työn tekemis- ja maksamisajankohdan osoittava lasku tai sen jäljennös

Maksajan on myös selvítettävä, kuuluuko työn tekävä yritys tai yrittäjä ennakoperintärekisteriin.

Rekisteröinnin voi tarkistaa verotoimistosta tai Internetistä osoitteesta www.ytj.fi Rekisteröinti olisi hyvä tarkistaa jo sopimuksentekohetkellä.

YRITYKSEN TAI YRITTÄJÄN ON HYVÄ:

- Eritellä laskulla työn, tavaroiden ja matkakulujen osuus (vähäisiä tarvikkeita tai suuren kokonaisuutensa sisältävää vähäistä laiteasennusta tms. ei ole tarpeen eritellä)
- Laskea työn arvonlisäverollisesta määrästä näkyviin vähennykseen oikeuttava 60 %:n osuus
- Terveys- ja sairaanhoitoon liittyvän työn yhteydessä selvittää tarvittaessa verotoimiston avustuksella arvonlisäverovelvollisuutensa jo ennen yhteydenottoa asiakkaaseen.

MISTÄ VEROSTA VÄHENNYS TEHDÄÄN

Verotoimisto tekee vähennyksen valtion tuloverosta. Jos vähennys ylittää valtion tuloveron määrän, ylittävä osa vähennetään kunnallisverosta, vakuutetun sairausvakuutusmaksusta ja kirkollisverosta näiden verojen suhteessa.

ENNAKKOPERINTÄ

Kotitalousvähennys otetaan huomioon jo ennakoperinnässä, jos asiakas sitä vaatii. Tositteet kuluista tai muu selvitys (esimerkiksi hoitosopimus) vähennyksen perusteista on oltava mukana verotoimistossa haettaessa muutosta ennakonpidätysprosenttiin.

VEROILMOITUS/VEROEHDOTUS

Asiakkaan on vaadittava kotitalousvähennystä veroehdotuksella tai veroilmoituksella siitä huolimatta, että hän on vähennyksen perusteella hakenut muutosta ennakonpidätysprosenttiin.

Veroilmoituksen/veroehdotuksen täyttöoppaassa on vähennyksen vaatimista helpottava lomake. Tositteet kustannuksista tulee liittää mukaan veroilmoitukseen tai palautettavaan veroehdotukseen.

VUOSI-ILMOITUS

Kotitaloustyönantajan on tehtävä työntekijälle maksamastaan palkasta ja siitä toimitetusta ennakonpidätyksestä vuosi-ilmoitus. Vuosi-ilmoitus tehdään heti työsuhteen päättyessä tai viimeistään palkanmaksuvuotta seuraavan vuoden tammikuussa maksajan kotikunnan verovirastolle. Ilmoittamisessa käytetään lomaketta VEROH 7801, jota saa verovirastoista, verotoimistoista ja posteista. Lomake löytyy myös Internetistä osiosta Vuosi-ilmoituslomakkeet.

Jos suorituksen saaja on ennakoperintärekisteriin merkitty yrittäjä tai yritys, vuosi-ilmoitusta ei tarvitse antaa. Myöskään yleishyödylliselle yhdistykselle maksetusta työkorvauksesta ei vuosi-ilmoitusta tarvitse antaa.

KOTITALOUDET JA ENNAKONPIDÄTYS

Jos kotitalouden maksamat palkat ovat vuodessa enintään 1500 euroa, ei kotitalouden tarvitse toimittaa ennakonpidätystä eikä maksaa sosiaaliturvamaksua. Tästä ja muista kotitalouksien palkan maksuun liittyvistä asioista kerrotaan tarkemmin seuraavissa Verohallinnon Internet-sivuilla osoitteessa www.vero.fi/vero-ohjeet.

- Kotitaloustyönantajan maksut ja ennakonpidätys vuonna 2005
- Satunnaisen työnantajan maksu- ja ilmoitusohje (pdf)